

شهری

وفات حضرت معصومه
سلام الله علیها
را تسلیت می گوئیم

روزنامه

دوشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۳ | صفحه ۱۰ هزار تومان | سال سوم | شماره ۶۲۲
www.mmihaonline.ir

پرونده باید مختومه شود

گفت‌وگو با وکیل الهه محمدی درباره آخرین وضعیت پرونده و اظهارات دیروز سخنگوی قوه قضائیه

تبلیغات آقای ایکس

درباره ایلان ماسک که برای پیروزی ترامپ تمام تلاش‌اش را می‌کند

گمشده در غبار

مقاله‌ای از فرزاد نعمتی درباره شبیه‌علم به بهانه مواضع انتقادی رئیس‌جمهور و وزیر علوم

حلقه مفقوده توسعه

گفتارهای حجت‌صیدی، اطهره نژادی و حجت‌میرزایی درباره کتاب «ترازوی توسعه»

گزارش هفته‌ای ۶-۷

بازدارندگی یا ماجراجویی؟

پیامدهای تهدید به تغییر دکترین هسته‌ای از سوی برخی جریان‌های سیاسی برای ایران

یادداشت سردبیر

فاکتور خارجی پس از تحلیف

پیش از انتخابات اخیر، قبل از آنکه انبوه نامزدها راهی وزارت کشور شوند، یادداشتی نوشتم با عنوان: «فاکتور خارجی هشتمین» (هم‌میهن، شماره ۵۱۹، هشتم خردادماه ۱۴۰۳). در آن یادداشت اشاره کردم که اگر توافق و تصمیمی کلی در حوزه سیاست خارجی از سوی نظام اتخاذ نشده باشد، ورود نیروهای میانه‌رو و اصلاح‌طلب به انتخابات و حتی در اختیار گرفتن دولت، مسئله‌ای را از کشور حل نخواهد کرد و حتی بر ابعاد منازعه و شکاف درونی بلوک حاکم می‌افزاید. البته، در آنجا موضوع و سوزنه تحلیل و آن فاکتور خارجی که از آن یاد کردم، عمدتاً متوجه انتخابات آتی ریاست‌جمهوری آمریکا و بازگشت احتمالی دونالد ترامپ بود. هرچند رذصلاحت علی لاریجانی، می‌توانست سببگنالی منفی در قبال چنین تغییر رویکردی تلقی شود؛ اما تأییدصلاحت مسعود پزشکیان و حرکت کمپین انتخاباتی او با محوریت محمدجواد طریف و سپرده شدن سکان وزارت خارجه به سیدعباس عراقچی و نیز حضور تیم برجام در نیویورک و مجموعه مواضع اعلامی رئیس‌جمهور در حوزه سیاست خارجی که با حمایت ضمنی رهبری نیز همراه شد، نشانه‌هایی از آمادگی کلیت نظام برای رویکرد جدی‌تر به دیپلماسی و مذاکره با غرب را با خود داشت. اما در این میان و در شرایطی که اقدامات اولیه برای یک برجام جدید در جریان بود، ترو اسماعیل هنیه در فرای تحلیل و در ادامه ترو سیدحسین نصرالله فضایی را شکل داد که بار دیگر، میدان بر دیپلماسی اولویت یافت. تفاوت اولویت میدان بر دیپلماسی اما این بار، گویی امری ناگزیر است. اگر پیش از این، نوعی تفاوت تحلیلی در این زمینه میان نخبگان حاکم وجود داشت و جریانی بر امنیت و میدان پای می‌فشرد و آن دیگر مذاکره و دیپلماسی را در جهت حل مسائل اولویت می‌داد؛ پس از تروهای اخیر و پیش از آن، در پی حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق، تا حد زیادی این تفاوت کمرنگ شد. البته، همچنان میان طیف‌های رادیکال‌تری که غیرمسئولانه صرفاً بر طبل جنگ می‌کوبند و حتی از ضرورت تغییر دکترین هسته‌ای می‌گویند، با طیف‌های واقع‌گراتر در قبال نوع مواجهه در فضای کنونی، تفاوت‌های جدی هست. فضا سازی‌های رسانه‌ای تندروها به‌ویژه در روزهای پس از ترو دبیرکل حزب‌الله لبنان چنان گسترده و رادیکال شد که نه فقط مسعود پزشکیان و محمدجواد طریف که برخی فرماندهان نظامی و حتی شخص رهبری راز طعنه‌ها و کنایه‌های تویتری خود بی‌نسیب نگذاشتند.

بررسی واکنش ایران به گزارش‌های نیویورک تایمز و واشنگتن پست

تکذیب تماس با حماس

قبل از هفت اکتبر

رحمن قهرمان پور
یادداشتگر مسائل آمریکا

بایدن و دموکرات‌ها همان‌طور که خودشان اعلام کردند، دنبال درگیری منطقه‌ای نیستند. انتشار این اسناد به نظر من هدمند و حتماً با موافقت کاخ سفید است و باید به این مسئله فکر کنیم که چرا در این برهه زمانی منتشر شده است. پیام اصلی این گزارش‌ها آن است که آمریکایی‌ها دنبال گسترش جنگ در سطح منطقه نیستند اما در درازمدت می‌خواهند به تهران فشار بیاورند.

سیدهادی برهانی
استاد مطالعات اسرائیل، دانشگاه تهران

اگر خبر این حمله قرار بود از جمع محدود فرماندهان عملیات بیرون بیاید، حتماً این نگرانی برای طراحان به وجود می‌آمد که طرح اسکان لو رفتن دارد. بنابراین، از زاویه حماس آن‌ها تیزبینی به خرج دادند که هیچ طرفی را در جریان نگذاشتند و به روایتی حتی شاخه سیاسی این جنبش هم از عملیات بی‌خبر بودند.

گزارش میدانی از شادآباد که شایعات همراه با شعله‌هایش زبانه کشید

آتش درآهن

گزارش و عکس: سارا سبزی

گزارش سیاست ۳-۵

سندروم اصالت

بازخوانی تحولات در جریان اصولگرا و غلبه جریان انحرافی بر جریان اصلی

سرمقاله

انشعابی جالب در اصولگرایان

در ساختار سیاسی ایران گروه‌های گوناگون با گرایش‌ها و شیوه‌های متنوع چون سکولار، مذهبی، لیبرال، انقلابی، محافظه‌کار، تندرو، راست، چپ، قومی و ملی دیده شده است. گروه‌هایی که در طول زمان و به‌طور طبیعی دچار تحول یا دگرگونی فکری و تحلیلی شده‌اند و البته، این تحولات بر حسب مورد امری نامتعارف نیست. از ابتدای دهه ۶۰ به دلیل اختلافات سیاسی حاد دو گروه یا بهتر است بگوییم دو جریان درون ساختاری وجود داشت. ابتدا تحت‌عنوان «چپ و راست مذهبی» شناخته می‌شدند و سپس با اصطلاح «اصولگرا و اصلاح‌طلب» معرفی شدند. تحولات اصلاح‌طلبان تحت‌تأثیر تحولات اجتماعی و تجربه انقلاب قابل فهم است. در واقع، فارغ از اینکه تحولات و تغییرات فکری اصلاح‌طلبان خوب است یا بد است؛ می‌توان گفت که قابل فهم و درک است و خودشان هم آن را تحلیل و توصیف می‌کنند و همچنان هم نیروهای اصلی آنان در رهبری این جریان حضور دارند و جوانانی هم که به آنان اضافه شده‌اند، در کنار نسل قبلی آنان فعالیت می‌کنند و شکافی قابل توجه درون آنان شکل نگرفته است. در نقطه مقابل، اصولگرایان قرار دارند که نسل جدیدی جانشین نسل اول آنان شده است. شاید کلمه «جانشین» درست نباشد؛ بلکه باید گفت مجموعه جدیدی، نسل قبل خود را به کلی از متن خارج کرده‌اند. در واقع، از اعتبار قبلی‌ها استفاده کردند و آنان را از میدان سیاست خارج کردند. جمعی که نه در ادامه سنت اصولگرایی قبلی بلکه اتفاقاً در تقابل با آنان هستند و تنها نقطه اشتراک آنان رقابت با دشمنی با اصلاح‌طلبان بود. نسل جدید آنان فاقد تعهدات عمیق اخلاقی و مذهبی است. بیشتر ضابطه‌گرا و تندرو هستند. اصلی‌ترین علتی که آنان را در کنار اصولگرایان سنتی قرار داد، تعلق خاطرشان به کسب قدرت بود. یک اصلاح‌طلب ممکن است با نسل اولیه اصولگرایان امثال مرحوم عسگر اولادی، آقایان ناطق‌نوری، مرتضی‌نبوی، احمد توکلی، محمدرضا باهنر، محمد مهاجری و... اختلافات فکری و تحلیلی داشته باشد؛ ولی اختلافات اخلاقی و تقیدات دینی ندارند یا خیلی کم دارند. چون هر دو گروه تا حد ممکن به اصول و مبادی اخلاقی و متعارف ملتزم هستند. مناظره‌های این دو گروه در دهه ۷۰ آینه تمام‌نمای این روابط است. در حالی که اختلاف اصلاح‌طلبان با جانشینان آنان از نوع دیگری است. بیشتر به لحاظ نادیده‌گرفتن بدیهیات اخلاقی با آنان چالش دارند. مجموعه‌ای هستند که دین بیش از آن که هدف غایی آنها باشد، ابزار تاکتیکی آنان برای کسب قدرت است. به همین دلیل است که هنوز مدت زیادی از روی کار آمدن جریان جدید نگذشته بود که اصولگرایان سنتی متوجه شدند که رودست خورده‌اند و به دلیل رفتارها و سیاست‌های خانمان برابده، آنان را جریان انحرافی نامیدند و حتی تعدادی از آنان به اتهام فساد محاکمه و محکوم‌وندانی شدند. البته این فرآیند ادامه یافت.

پیگیری حادثه ۱۲-۱۳